

TRANSPORDIAMET

Riigihangete vaidlustuskomisjon
vako@fin.ee

Teie 27.01.2023 nr 12.2-10/15

Meie 01.02.2023 nr 1.3-5/23/2231-2

Vaidlustaja: **Infotark AS**
Registrikood: 10047988
Peterburi tee 92e, Tallinn

Lepinguline esindaja: vandeadvokaat Arne Ots,
vandeadvokaat Martin Raude,
Ellex Raidla Advokaadibüroo
e-post: arne.ots@ellex.legal, martin.raude@ellex.legal

Hankija: **Transpordiamet**
Registrikood: 70001490
Asukoht: Valge 4, 11314 Tallinn
Tel: +372 620 1200
E-post: info@transpordiamet.ee

Volitatud esindaja: **Ave Aujärv**
Õiguskaitseametis hanketöid tegevat peaspetsialist
E-post: ave.aujarv@transpordiamet.ee

Hankija selgitused vaidlustusele riigihankes „Kontoritarvete soetamine“ (viitenumber 257818)

1. Faktilised asjaolud

- 1.1. Hankija viib läbi e-menetlusega riigihanget „Kontoritarvete soetamine“ (viitenumber 257818) (edaspidi hange).
- 1.2. Hankija tugiteenuste teenistuse direktori 18.01.2023. a korraldusega nr 1.3-1/23/0027 tunnistati vastavaks üks pakkumus – CHARLOT OÜ pakkumus, lükati tagasi kaks pakkumust, sh Vaidlustaja pakkumus ning tunnistati edukaks CHARLOT OÜ pakkumus,

kui ainus vastavaks tunnistatud pakkumus (kättesaadav riigihangete registri tulemdokumentide all).

- 1.3. Hankija teavitas pakkujaid hankes vastuvõetud otsustest 18.01.2023. a.
- 1.4. Riigihangete Vaidlustuskomisjon (edaspidi VAKO) saatis 27.01.2023. a Hankijale Vaidlustaja poolt esitatud vaidlustuse ning palus Hankijal kolme tööpäeva jooksul, st hiljemalt 01.02.2023. a, esitada VAKOle kirjalik vastus vaidlustuse kohta ja vaidlustuse lahendamiseks vajalikud dokumendid, mis pole kättesaadavad riigihangete registrist.

2. Hankija vastus vaidlustusele

2.1. **Hankija vaidleb vastu Vaidlustaja väitele, et *Hankija on ebaõigesti Vaidlustaja pakkumuse mittevastavaks tunnistanud ja tagasi lükanud.***

Hankija avaldas vaidlustatud riigihanke 13.12.2022. a. HD IV Hinnapakumuse jaotuse veeru C jrk nr 25 ning HD III Tehnilise kirjelduse punkti 3 jrk nr 25 järgi kirjeldas Hankija soovitud toodet järgmiselt: „Pastapliiats, joon 0,7mm, nupuga, kummeeritud sõrmeosa, vahetatav südamik, taskuklambriga, vedrumehhanism, metallkorpus, Cello Sapphire või samaväärne“.

Vastavustingimuse kohaselt tuli pakkujal märkida HD-i IV kohases Hinnapakumuse jaotuses mh tootekood, toote margi nimetus koos kirjeldusega, mis võimaldab kontrollida kauba vastavust veerus "C" (ehk tehnilise kirjelduse punktis 3) olevale kirjeldusele.

Vaidlustaja esitas oma pakkumuse dokumendis "HD IV Hinnapakumuse jaotus" reale jrk nr 25 toote järgmise kirjeldusega „Pastapliiats Cello SAPPHIRE 0,6mm sinine“ ning tootekoodi „K0042734“.

Vastavustingimus ütleb, et pakutavad kontoritarvete ostukorvi tooted peavad vastama HD-i III Tehniline kirjeldus punktis 3 kehtestatud tingimustele. Hankija kontrollib toodete vastavust HD-i III Tehniline kirjeldus punktis 3 kehtestatud tingimustele pakkuja poolt esitatud HD-is IV Hinnapakumuse jaotus märgitud andmete põhjal.

Lisaks Vaidlustaja poolt pakkumuse dokumendis "HD IV Hinnapakumuse jaotus" esitatud pastapliiatsi kirjeldusele kontrollis Hankija Vaidlustaja poolt samas pakkumuse dokumendis esitatud tootekoodi järgi Vaidlustaja e-poe lingilt (mille aadressi vaidlustaja vastavustingimuse kohaselt samuti pidi samas pakkumuse dokumendis välja tooma) antud pastapliiatsi vastavust Hankija kehtestatud tingimustele. E-poes [Pastapliiats Cello SAPPHIRE 0,6mm sinine \(byroomaailm.ee\)](http://byroomaailm.ee), on toote „Pastapliiats Cello SAPPHIRE 0,6mm sinine“ kohta järgmine tootekirjeldus:

- *Metallist korpusega*
- *Kummeeritud sõrmeosaga*
- *Taskuklambriga*
- **Joone laius: 0,6 mm**
- *Tindi värv: sinine*

Seega on selgelt ja üheselt mõistetavalt välja toodud joone laius: 0,6 mm, mistõttu ei tekkinud ega pidanudki tekkima Hankijal kahtlust, et Vaidlustaja poolt pakkumuses esitatud pastapliiats ei vasta Hankija kehtestatud tingimusele. Kui Hankija on tuvastanud, et pakkumus ei vasta riigihanke alusdokumentides sätestatud tingimustele (esinevad sisulised kõrvalekalded), puudub tal diskretsioon otsustamiseks, kas lükata pakkumus tagasi või mitte. Vastavalt RHS § 114 lg-le 2 tuleb sellisel juhul pakkumus tagasi lükata. Sellest tulenevalt tegi Hankija otsuse, milles lükkas Vaidlustaja pakkumuse tagasi.

2.2 Ebaõige on Vaidlustaja väide, et ta pakkus HD-s nimetatud pastapliiatsit.

Hankija lähtus riigihanke alusdokumentide koostamisel kontoritarbeid, sh pastapliiatseid, müüvate Eesti ettevõtete e-poodides olevatest andmetest, kuna nemad on potentsiaalsed pakkujad ning Hankija kontrollib pakkumuse vastavust e-poes esitatud andmete alusel. Näiteks müüb Orient Kontorikaubad AS sama nimetusega pastapliiatsit Cello Sapphire 0,5mm, mille tootekirjelduses on kirjas „joon 0,5mm“ Pastapliiats mehaaniline CELLO Sapphire 0,5mm sinine | Orient Kontorikaubad AS | kontorikaubad.ee. Samuti on Vaidlustaja tootevalikus sama pastapliiats Cello Sapphire 0,6mm ja tootekirjelduses täpsustus joone laius 0,6mm Pastapliiats Cello SAPHIRE 0,6mm sinine (byroomaailm.ee). Hankija soovis hankega saada pakkumist pastapliiatsile, millel joon 0,7mm ning toonud muuhulgas välja Cello Sapphire või sellega samaväärne. Seega oli Vaidlustajal võimalus pakkumuses esitada mõne muu nimetusega pastapliiats, mille joon on 0,7mm ning mis on nupuga, kummeeritud sõrmeosa, vahetatava südamikuga, taskuklambriga, vedrumehhanism, metallkorpusega, nagu Hankija oli riigihanke alusdokumendis kirjeldanud. Vaidlustaja pakkus oma pakkumuses Cello Sapphire pastapliiatsit, kuid joone laiusega 0,6mm, mille tõttu Vaidlustaja pakkumuses esineb RHS § 114 lg 2 mõttes sisuline kõrvalekalle HD-s nimetatud tingimusest.

Vastuoluline on Vaidlustaja väide, et *pastapliiatsi joone paksus on suhteline parameeter, mis sõltub toote kasutamisest ja käekirja kaldenurgast ning võib 0,7 mm-se kuuli diameetri juures olla 0,2- 0,6 mm ning tootja kodulehel ei ole mainitud Cello Sapphire pastapliiatsi joone paksust (line thickness või line)*. Hankijale jääb arusaamatuks millistest andmetest lähtuvalt sel juhul Vaidlustaja oma e-poes kirjeldab kõnealust toodet joone laiusega 0,6 mm. Hankija leiab, et vaidlustuses toodud seisukohad on vastuolulised ning kinnitavad seda, et pakutud pastapliiats on mittevastav. Vaidlustaja on väitnud, et juhul, kui pakutud pastapliiatsi kuuli diameeter on 0,7mm, siis joon on sellise pastapliiatsi puhul alla 0,7 mm. Pakkujate oli pakkumuse tegemisel vaba ning võis pakkuda Cello Sapphire pastapliiatsiga samaväärsete näitajatega pastapliiatsit, mille joone laius on 0,7 mm.

Vaidlustaja ei ole antud tingimust riigihanke alusdokumentides vaidlustanud ega ka selgitust küsinud selle kohta. Kui riigihanke alusdokumentides on ette nähtud teatav nõue, siis juhul, kui seda ei ole tähtaegselt vaidlustatud, on see kehtiv ja siduv kõigile asjast puudutatud isikutele, sh Hankijale.

2.3. Vaidlustaja pakkumuses ei esinenud selliseid vigu, mida oleks olnud võimalik selgituste küsimise kaudu kõrvaldada, seega on ebaõige Vaidlustaja seisukoht, et Hankija oleks pidanud küsima Vaidlustajalt selgitusi.

Vaidlustaja väidab, et *kui hankija oleks selgitust küsinud, oleks vaidlustaja saanud selgitada, et Cello Sapphire pastapliiatsi puhul on 0,7 mm mitte joone laius, vaid kuuli diameeter*. Kui Vaidlustaja tahtis seda selgitada, siis tulnuks tal kasutada riigihangete seaduse § 46 tulenevat õigust seda teha läbi selgitustaotluse või riigihangete seaduse § 185 vaidlustades riigihanke alusdokumendid.

Alusetu on Vaidlustaja etteheide, et *Hankija ei küsinud vaidlustajalt selgitust, miks vaidlustaja märkis Cello Sapphire pastapliiatsi joone laiuseks 0,6 mm*. Antud juhul ei tekkinud ega pidanudki tekkima Hankijal kahtlust, kuna Vaidlustaja on oma toodet e-poes kirjeldanud samamoodi nagu Hankija riigihanke alusdokumendis. Kui Vaidlustaja tahtis seda selgitada, siis tulnuks seda teha pakkumuses.

Arusaamatu on Vaidlustaja seisukoht justkui Hankija peaks kõigi mittevastavate pakkumuste

puhul pakkujatelt küsima, miks ta pakub mittevastavat toodet, mitte seda, mida Hankija alusdokumendis on sätestanud.

Lisaks rikkunuks selgituse küsimise tulemusena pakkumuse muutmise riigihanke läbipaistvuse ja pakkujate võrdse kohtlemise põhimõtet. Euroopa Kohus on kohtuasjas C 336/12 p-s 31 selgitanud, et võrdse kohtlemise põhimõttega ja läbipaistvuse kohustusega on vastuolus see, kui hankemenetluses toimuvad mis tahes läbirääkimised Hankija ja pakkuja vahel ning seega põhimõtteliselt ei tohi pakkumust pärast selle esitamist muuta ei Hankija ega pakkuja algatusel. Sellest tuleneb, et Hankija ei või nõuda selgitusi pakkujalt, kelle pakkumust ta peab hankedokumentides esitatud tingimustele mittevastavaks.

Vaidlustaja viidatud kohtulahendid ei ole asjakohased, kuna käesoleval juhul oli Vaidlustaja esitatud pakkumuses selgelt ja piisavalt sõnastatud mittevastavus riigihanke alusdokumentides toodud tingimusele ning seda ei oleks saanud selgitusnõude esitamisega kõrvaldada.

Hankija ei pidanud Vaidlustajalt selgitusi küsima ega rikkunud selgituste küsimata jätmisega hea halduse põhimõtet, kuna Vaidlustaja pakkumuse vastavuse kontrollimisel oli üheselt selge, et puudus pakkumuses ei ole selgitustega kõrvaldatav.

Eeltoodust lähtuvalt ei teinud Hankija Vaidlustajale järelepäringut selgituste küsimiseks, kuna tegemist on sisulise mittevastavusega, mida ei ole võimalik hiljem esitatud selgituste kaudu parandada. Lähtudes RHS § 110 lg-st 1 ja § 3 p-st 2 on pakkumuse muutmise pärast pakkumuste esitamist keelatud.

3. Kokkuvõte ja Hankija taotlused

- 3.1. Kokkuvõtlikult leiab Hankija, et vaidlustatud riigihanke otsus on õiguspärane ja kooskõlas riigihangete seaduse ning riigihanke alusdokumentidega ning palub:
 - a) jätta vaidlustus rahuldamata;
 - b) jätta menetluskulud Vaidlustaja kanda;
 - c) lahendada asi kirjalikus menetluses.
- 3.2. Kõik dokumendid, mis on vajalikud asja lahendamiseks on VAKOle kättesaadavad riigihangete registrist.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)
Ave Aujärv
peaspetsialist
õigusosakond

Lisa: Esindaja volikiri